

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan sveden, izimši nedelje in praznike, ter velja po počti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 80 kr. za četr leta. — Za tuj dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznaniplačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se ozanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Proračunska razprava v naši deželnini zbornici.

I.

Včeraj imeli smo v deželnem zboru zanimivo in dolgo debato o deželnem proračunu. V stanu nismo, da bi že danes na vse opozarjali, kar se je v ti debati z jedne ali druge strani povdarjalo. Saj hočemo pozneje po stenografskih zapisnikih priobčiti ta ali oni govor, s kogega bodo naši čitatelji posneli, da so narodni poslanci tudi pri tem proračunskem razgovoru v polni meri storili svojo dolžnost. Za sedaj pa hočemo nekoliko besed v obče spregovoriti ter naglašati vse tisto, kar se nam pri včerajnjem proračunskem razgovoru najvažnejše vidi. —

In tu se nam vidi pred vsem potrebno zopet in zopet povdarjati, da se od leta do leta bolj kaže, kako koristne so take proračunske razprave, pri kajih se ne govorí samo o številkah deželnega proračuna, nego v prvi vrsti tudi o političnih razmerah sploh, in posebej še o politični upravi v deželi. Kar se je v našo zbornico vpeljala tako imenovana politična proračunska debata, od tedaj postala je ta zbornica nekaka višja nadzornica nad delovanjem naših okrajnih glavarjev, in prav je tako, ker imajo omenjeni gospodje — dostikrat radi mladosti, dostikrat tudi radi nesposobnosti — živo veselje, tu in tam udariti čez meje svojega področja, ter v svojem glavarnstvu časih obnašati se, prav kakor bi bili mali deželniki predsedniki, kojim nima nikdo ničesar ukazovati! Vsaj za časa vladanja barona Winklerja — imeli smo dostikrat občutke, kakor bi naši okrajni glavarji le preradi na lastno pest postopali, ter se ne brigali za svojega vrhovnega načelnika v Ljubljani. Baron Winkler pa je bil tudi v pravi stiski: če bi bil nemško mislečemu okrajnemu glavarju ali tudi kakemu drugemu podrejenemu uradničku težko svojo roko na ramo položil, pa bi ga bilo nemško časopisstvo takoj razkricalo in razupilo, češ, da žré po Kranjskem nemške uradnike in to na ljubo tistim Slovencem, ki drugače nego od nemške mojlosti živeti ne smejo. Zategadelj dela se baronu Winklerju precejšnja krivica, če se mu sedaj očita, da ni kazal prave energije, in če se mu v izgled

stavlja baron Hein, ki goni bajé svojega konjička kakor čili huzar po polju kranjske politične uprave. Baron Hein ima na svoji strani celo nemško stranko in vse nemško časopisje — in ni se mu batiti, da bi ga obrekovali bodi si na zgorej, bodi si po listih. Zatorej mu je lahko energičnim biti, in le želeti je, da bi te energije v prvi vrsti mi Slovenci ne občutili, ker se nam vidi, da je poslanec dr. Tavčar pri proračunskem razgovoru baronu Heinu opravičeno očital, da so njegova dejanja v marsčem taka, da moramo Slovenci, ki v ti vojvodini v ogromni večini nadkriljujemo nemški živelj, nehoté občutiti, da nas gospod baron nima posebno rad, in da nas dostikrat nekako prezira. Ne v uradu, temveč zunaj urada, kjer je baron Hein istotako zasebna oseba, kakor vsak drugi! V tem oziru je poslanec dr. Tavčar omenjal, da je baron Hein ostentativno pristopil k tukajšnji nemški kazini, kjer se zbirajo starci, in ne pod vodstvom rahlejšega barona Švegelja stojecem nemška garda, kojija je samo jedna slovenska besedica na največje zló pod božjim solncem, mejtem, ko se mu nivelo vredno, pristopiti tudi h slovenski čitalnici, kjer je gotovo vsaj toliko inteligencije z družene, kot v nemški kazini, ki že precej časa na jetiki boleha! Vse to se tiče privatnega življenja našega deželnega predsednika, ali značilno je pa vender, in ne samo zategadelj, ker mora deželni predsednik tudi v zasebnem življenji dostikrat previdno postopati, temveč v prvi vrsti zategadelj, ker so zadnjih 25 let vsi predniki barona Heina svojo milost jednakomerno mej obe narodnosti delili, ter bili členi tako pri nemški kazini, kakor pri slovenski čitalnici. Baron Hein je prva izjema, a i na vse to poslanec dr. Tavčarju ni odgovarjal, ter s tem prej kot ne hotel pokazati, da ostane tudi v prihodnje samo pri nemški kazini. Ali s tem bode pa ravno dokazano, da je resnično vse sklepanje, ki se je v deželnem zbornici izvajalo iz tega, da se baron Hein v zasebnem življenji tacega kaže, ki išče svojega zave-

tišča pri nemški kazini. Ali tu se baronu Heinu ne more in noče ničesar predpisati, ker je zopet resnica, da je v privatem življenji vsakdo sebi prvi gospodar in da na deželnega predsednika nisti navezani niti nemška kazina niti slovenska čitalnica v Ljubljani!

Vsekako pa je koristno, če se dejanja in nehanja naših političnih uradnikov v deželnem zbornici nekoliko pretresajo. Nemška stranka, koji tako prešetanje političnih uradnikov, ki so navadno njeni politični somišljeniki, ni všeč, zavija svoje oči, ter naglaša, da so vse to denunciacije, koje mora tem bolj obsojati, ker dotedeni uradniki, ki so bili na svoji časti napadeni, niso v zbornici navzoči, tako da se braniti ne morejo! To pa je čisto napačno stališče! Tu se ne gre za denunciacije in tudi ne za zasebno čast napadenih političnih uradnikov. Pač pa je vsak poslanec po svoji vesti zavezani, da vsako hibo, o kaj je izvedel, in o kaj je osebno prepričan, da je lahko resnična, spravi pred zbornico. Pri tem se ne gre za čast posameznega uradnika, tu se gre temveč za javni interes, in nespametno je o „privatni časti napadenega“ govoriti, ko se vse, kar se graja, tiče uradovanja in ne zasebnega življenja. Osebna čast dotednega uradnika tedaj ne prihaja v poštev, in to tem manj, ker pritožbe v zbornici naravno drugače ne namejavajo, kakor cesarsko vlado opozoriti na to in ono. Namen teh pritožb meri pred vsem na to, da se vse, kar se je grajalo, vestno preišče, tako da poslancu ravno radi javnih interesov, ki prihajajo v poštev, niti treba ni, predložiti stroge dokaze, kakor jih mora na primo na svoji strani imeti državni pravnik, ki toži pred krvavim sodiščem! Preiskava se zahteva in drugače nič. Če le ta izkaže, da je dotedni uradnik nedolžen, potem se mu itak ničesar ne zgodi in njegova čast je svitla, kakor poprej! Če pa je kriv, potem se pa zopet ni treba ozirati na njegovo zasebno čast, in tako dospemo vedno k jednemu in istemu sklepu, da je povsem krivo in neosnovano, če se očita denunciacija deželnemu poslancu, kadar vpleta v svoj govor tega ali onega političnega uradnika. Toliko torej v odgovor našim Nemcem, ki s temi „denuncijacijami“ neprestano okrog sebe bijejo!

LISTEK.

„Prodana nevesta“.

Nekako brdka čutila mi grene veselje, katero imam, če prisostvujem v tujini kaki predstavi „Prodane neveste“. Minilo je polnih trideset let, kar je bila opera zložena in baš sedaj je deset let, kar je umrl skladatelj. V tem času moral je siromašni mojster iskat kruha v dalnjem severu, v Göteborgu, potem, vrivši se v domovino, boriti se z umetniškimi filistri, ki niso razumeli njegovega idealnega hrepenenja, ustavoviti narodno češko opero po Wagnerjevih principih, in ga v tedanjem protiwagnerškem glasbenem listu zasmehovali; moral je izgubiti to, kar je za muzika prvo, slab, moral je vsled prevelikega napora živcev zblazneti in v blaznosti umreti, ter moral na Vyšehradskem pokopališči deset let čakati, — ustajenja njegovih oper in njih slavodobitne zmage v muzikalnem svetu! Drugo njegovo delo mu je pred vsemi pridobilo sedanjo slavo, ne pa njegov najdovršenejši umotvor. Ali bo širi svet tudi po Smetanovih drugih delih segal, da bi mogel spoznati celega mojstra? Slovenski

narod je že s tem začel. Videli smo „Prodano nevesto“, kateri bo četudi še letos sledila prelepa idila „Hubička“.

Smetana, katerega ni samo zmatrati za komponista nego za muzikalnega vzgojitelja češkega naroda, za katerega se je sam zmatral, se je pri kompoziciji svojih oper vsaj v začetku držal nekega sistema. V „Prodani nevesti“ je pa že izrazil svoj muzikalni program, a še z neko rezervo. Iz ozirov na tedanje publiko ni mogel in ni hotel hkrati opustiti vse stare forme in muzikalno nepripravljenemu občinstvu ponuditi umotvor bodočnosti, kakor je to storil v „Libuši“, zloženi za otvoritev narodnega divadla, ki pa je tedaj bilo še v daljni prihodnosti. Napolnil je samo stare forme z novo vsebino. Narodni element se je moral prilagoditi obliki arije, dueta, terceta. Kako se mu je to posrečilo, se je hitro pokazalo. To, kar je vzel iz naroda in kar je spravil v umetniško obliko, melodično in ritmiko njegovih oper, postal je popularno — narod je tudi v umetniški obliki spoznal svojo last in si jo osvojil. Ako bi kdaj Smetanovo ime in njegova dela izginila z odra, njegove arije iz „Prodane neveste“ bi živele dalje kot narodne pesmi.

Iz začetka držal se je Smetana tudi navadnih

form komične opere in ni komponiral dialogov, nego recitative za prozo zložil šele okoli leta 1870. Bil je glede kompozicije te opere prepričan, „da je zložena v tako labkem slogu, da bi je lajšo ne bil mogel niti Offenbach zložiti.“ Te besede je Smetana sam izrekel na nekem družvenem večeru Umělecké Besedy. Danes smo seveda drugačnega mnenja. Dunajska kritika je tehniko te opere primerjala Mozartovim in Cherubinijevim najdovršenejšim komičnim operam. Bogata polifonija v orkestru, duhovita, specifično Smetani lastna modulacija, vse kaže, da je skladatelj mojster tehnik in kot umetnik pravo nasprotje ne samo Offenbacha, ampak skoro vseh novodobnih komponistov komičnih oper. Ta neskajeno umetniški značaj skladbe je morda uzrok, da se je prej — izvezemši Prago, kjer bo v kratkem 300. repriza — le tu in tam poskušalo predstavljati to opero, da pa se ti poskusi niso obnesli. Praško občinstvo je po številnih predstavah imelo dovolj prilike, spoznati delo z vseh strani in se uglobiti v njega krasote in zato je opera v Pragi tako popularna. Tudi nemška publika se je prenasilita Offenbachijad in francoske musiquette in to je povod, da je „Prodana nevesta“ tudi na Nemškem prišla do popolne veljave. Slovenska publika je bila le po

Deželni zbor kranjski.

(XIV. seja dn 16. februarja 1894.)
(Konec.)

Posl. dr. Schaffer govoril imenom manjšine finančnega odseka in razjasnjuje stališče, katero vzvema manjšina. Razkla, kaj je koalicija. (Posl. dr. Tavčar: To bode najbolje vedel povedati g. baron Schwiegel — smeh mej poslanci in na galeriji.) Pravi, da za zdaj še ni smisla za koalicije v naši deželi, a nadeja se, da bode še prišle.

Posl. dr. Tavčar pravi, da ne bode govorili mnogo, ker je že posl. Hribar povedal mnogo, kar mu je na srcu. Protestuje proti očitanju dr. Schaffera, da bi vsi oni, ki bodo danes glasovali v interesu ljudstva, to storili iz strahu za svoje mandate. Naj se stvar še ne reši definitivno, naj se odloži in se premisli, bi se li ne dalo najti drugo sredstvo, nego zvišanje deželnih dokladov, da se povikajo dohodki. Razloček mej predlogoma večine in manjšine finančnega odseka je le v številki, sicer pa stvar ni tako nujna, da bi se ne mogla odložiti še za nekaj časa.

Glede postopanja dež. oblastev je pač deželui zbor jedini prostor, kjer se more slobodno govoriti. Kar se tče koalicije, veruje, da nemška stranka gori za koalicijo, ker ničesar ne riskira. Koalicijas misel ni tako stara in baron Schwiegel bi pred dvema letoma gotovo ne bil čestital grofu Hohenwartu in hvalil njegovo „staatsmännische Weisheit“. (Smeh.) Kaj tacega bi takrat nikdar ne bil verjet. Nemci tudi pod grofom Taaffe om niso trpeli nobenih krvic, baron Winkler pažil je istotako nad njimi, kakor zdaj baron Hein, da bi ne padel kak kamenček nanjo. Kako pa bi Slovenci mogli pritrditi koaliciji, ko smo pač na Kranjskem z lastno močjo se dokopali tako daleč, da se nam ni batiti niti deželnih predsednikov niti nemških poslancev velicega poselstva, a vidimo kako se godi Slovencem v drugih krovovinah. Slovenski državnemu poslanci, kar jih je še v Hohenwartovem klubu, so le provizorično. Ako je dr. Schaffer zadovoljen z g. baronom Heinom, je to naravno, kajti imenovanje njegovo bila je koncesija nemški levici. Prišel je kot nemšk prokonzul, to se pa nikakor ne strinja s koalicijsko misijo. Načelnik deželne vlade mora tudi v malenkostih postopati tako, da ni žaljena večina prebivalstva. Doslej, vsaj zadnjih 15 let je vsak deželni predsednik postopal tako, da ni preziral jedne ali druge narodnosti. Baron Hein n. p. pa je pač pristopil k nemškemu kazinskemu društvu kot član, ne pa jednakemu slovenskemu društvu. Ta sicer malenkostna stvar je dovolj značilna. Omenja, kako je prišel novi urednik uradnega lista dr. Noč, ki je moral sramotno oditi, ker je bil popolnoma nesposoben. Trinajst let služil je prejšnji urednik, a zaradi obskurne skribenta odpodil ga je baron Hein, češ, da je uradni list bil „Hetzblatt“. Z malenkostnimi stvarmi misil je baron Hein vladati, tako na pr. s prepovedjo plesu v noči pustnega torka, slovanske pesmi bi se tudi ne smelete več poprevati, tako je sklenil g. baron Hein. Šikana je bila prepoved, da bi Ljubljanski župan pozdravil „Sokole“. Nadeja se, da dr. Schaffer in baron Schwiegel pridobita za koalicijo misel tudi barona Heina in ga presadita z nemško-levičarskega stališča na koalicijsko polje. Oblastnije polastile so se koalicijeske misli in jo izkorisčajo za se. Omenja imenovanje nemškega zdravnika pri dež. sodišči, akopram se je v razpisu službe zahtevalo znanje obeh deželnih jezikov. Protekcija in nemško mišljenje sta mu pripomogla do službe. Pri novem razpisu družega zdravnika pa se niti v razpisu več ne zahteva znanje slovenskega jezika. Dosedanji dokazi za korist koalicije so pač slabi, narod slovenski bode pač lahko izhajal brez koalicije, prestal bode pač marsikaterega dež. predsednika in hude čase. Koalicija bode prešla, narod pa bode ostali. (Dobro klici!)

nekaterih operah pripravljena za to poleg „Čarostrelca“ najznamenitejše delo našega repertoirja. Razumela je „Prodano nevesto“ takoj in jo vzprejela z nepopisnim navdušenjem, na kar je nekoliko uplival slovenski značaj opere, mnogo pa res izborna predstava. Gospod kapelnik Grbič je soliste in zbor z največjo natančnostjo naučil dolične partie in tako spremeno dirigiral predstavo, dočim jo je g. režiser Noll i skrbno in harmonično uprizoril. Glede pevcev je naravno, da so se češki pevci kot razširjevalci češke umetnosti mej slovanskimi brati z največjo resnobo lotili svoje naloge in isto tako naravno je, da so slovenski solisti in zbor studiranju in predstavljanju slovenskega dela posvetili največjo skrbnost. Glavne uloge, namreč Marinke, Jankota, Kecala in Vašeka so peli gospč. Leščinska in gg. Beneš, Vašiček in Pavšek. Gospč. Leščinska je že v „Starem ženinu“ sijajno dokazala, da ima prav vsa svojstva, katera treba za dovršeno pevanje Marinke. Interpretirala je ulogo Marinke tako izbornno, da je nadkrilila najsmeljše naše nadeje. G. Beneš je v partijski Jankoti z najboljše strani pokazal prelep svoj glas in dokazal, da ima izvrstno solo. G. Pavšek nas je prese netil. Znan nam je bil kot liričen tenorist. Kot tak je prevzel buffo-partijo in ni

dež. predsednik baron Hein odgovarja početkom slovenski na govor posl. Hribarja, potem pa kmalu nadaljuje nemški. Omenja vzrok pri premembji v uredništvu uradnega lista in odgovarja na druga očitanja, posebno glede Sokolske slavnosti ter ugovarja, da bi gojil „sovraštvo“ do sokolstva, kakor se je reklo. Omenja vprašanja učitnih napisov v Kamniku in v predkrajih in pravi, da napisi bi morali v vsej deželi biti dvojezični, ker je njih namen, da se tuje orientira, ne pa da se z njimi konstatuje narodnost prebivalstva. Razvija svoje nazore o jezikovnem zakonu in obžaluje, da se zasobni pogovori rabijo kot predmet razpravam v zbornici. Glede okr. glavarja v Krškem ugovarja, da bi dotični ne zasal slovenski. Konečno poudarja, da nikakor ne prezra ali preganja slovenskega naroda in ga tudi ne pritisca na zid in skuša razložiti zakaj da je prepovedana bila pesem „Hej Slovani“, ki je „Hetzlied“! Konča s podobo o drevesu, o katerega rasti ima vsaka stranka svoje mnenje.

Posl. baron Schwiegel govoril o resnobi finančnega položaja. Čeprav nas že v najbližji bodočnosti veliki izdatki, katerim se ne bode moči izogniti. Nasprotuje proti temu, da bi se stvar odložila in je za predlog manjšine finančnega odseka. V političnem delu svojega govorja poudarja, da neče posostrovati nasprotstev, a mora odgovarjati, ker je bil v to naravnost pozvan. Omenja, zakaj je čestital grofu Hohenwartu, akopram ni njegov politični prijatelj in nezaupnica, ki jo je prijavil „Slov. Narod“. Obsoja grofa Taaffeja volitno reformo, katero imenuje „monstrum“, ki je neizvedljiv. Zagovarja Hohenwartove zasluge in se razburi vsled vprašanja poslanca dr. Tavčarja: Zakaj pa ste Winklerja tako sovražili? ter konča govorč o osebnih obdolženjih raznih uradnikov, o katerih se je bilo govorilo in izrekajoč da se koalicijas misel ukrepi tudi v naši deželi posebno na gospodarskem polju.

Seja se prekine ob 1/3. uri.

Popoludanska seja.

Ob 1/5. nadaljuje se seja.

Posl. Hribar odgovarja na nekatere opazke barona Schwiegla. Ora ni mnenja, da bi že zdaj bilo treba zvišati deželne naklade. Razloček glede posojila, kakor ga predlagata večina in manjšina finančnega odseka, je za našo deželo tako nezutaten, da se ni nanj ozirati. Poglavitna stvar so stroški za bolnico, poročevalce večine predлага, da se pokrijejo stroški s kreditno operacijo. N-pokriti znesek se bodo dal pokriti iz preostankov blagajnice, tako se bodo nepokriti znesek 191.000 gld. dal v kratkem poravnati. Od posl. barona Schwiegla zaželeni red v izredni stroških je pač težko takoj uvesti, a misli je treba na to, kako se doseže ravnotežje v deželnih financah. — Dalje odgovarja deželnemu predsedniku baronu Heinu. Izvajanja njegova so bila interesanta, z veseljem konstatuje, da je njegovo znanje jezika velike večine prebivalstva znatno napredovalo. Dopadle pa so mu manj njegove primere o državnem drevesu. Ne samo formalno nego posebno še parlamentarno opravičeno je, da se pri proračunu o deželnem zakljuku poseza v politično debato. Natoči naj se načelniku deželne vlade čisto viro, da izve mnenje zastopnikov naroda in da opravi nedostatke. Omenja potem posamičnih faktov, o katerih je govoril deželni predsednik, o slučaju okrajnega glavarja v Krškem, o bivšem uredniku uradnega lista, o sokolski slavnosti itd., ter ga opozarja, naj svojo eneržijo porabi v korist slovenskega naroda, ki je vedno zvest državi. Gledé privatnih pogovorov pač ni vse jedno, kake osobe so, o katerih privatnih pogovorih se razpravlja. Nazori deželnega predsednika o nemškem državnem jeziku so že zastareli. Ne jednotnega jezika, nego jednotne zavodljivosti je treba, da se dobro vlada. Omenja še

samo gledé petja, nego, kar je pri njem še večjega pomena, tudi gledé igranja jako častno uspel. G. Vašiček a Kecal je bil ustvarjen po slovenih vzgledih. G. Vašiček je tako routiniran pevec in igralec, on je jeden glavnih stebrov naše opere in prav, ker ima šolo in glas in vsa svojstva, potrebna izvrstnemu basu, prav zategadelj bi želeli, da bi Kecala nekoliko bolj duhovito pel in igral. Tudi manjše partie, v katerih so načeli gospodčini Řihova in Nigrinova in gospodje Nelli, Štamsar in Perdan, pele in igrale so se dobro in korektno. Izredno ljubka je bila gospđ. Polaková kot Esmeralda, prav dober pa g. Rus, dasi je komedijanta nekoliko preveč tragično pel. Zbor je bil izvrsten in zaslubi častno priznanje. Gospod Bittner je s prav primernimi produkcijami nadomestil balet.

O kostumib, ki so bogati in ukusni, smo že včeraj govorili, omenimo naj samo še, da je imela gospč. Leščinska predpasnik, ki je mal umotvor specijalista za slovensko ornamentiko gosp. strokovnega učitelja Misa in g. inženjera Hilberta.

Ako reasumiramo, kar smo povedali, potem smemo reči, da je predstava naredila mogočen utis, ki se bo pri reprizah, ko se občinstvo z opero načelneje seznaniti, le še povečati. — ff —

nekatere točke govora deželnega predsednika in prepoved pesmi „Hej Slovani“ in odgovarja konečno na govor barona Schwiegla, ki je tako obsojal vladu grofa Taaffeja. In vendar je ravno Taaffe državo izvlekel iz groznega deficitata, kar je zgodovinska stvar. Volilna reforma njegova bila je prvi korak do splošne volilne reforme. Dalje odgovarja na besede Schwieglove o nezaupnici grofu Hohenwartu in ga spominja na to, da je pač le malo, kar so dosegli Slovenci v poslednjih 14 letih. Odločno odklanja insinuacijo, da bi bil hotel denuncirati, navajal je fakta in dal dokaze. Baron Schwiegel meče zdaj kamenje za baronom Winklerjem, katerega je tolikrat zagovarjal, če so ga slovenski poslanci grajali, kadar ni bil dovolj energičen, kakor so oni želeli od moža, ki je imel dobro srce in bil vnet za napredek slovenskega naroda. Priporoča predlog večine finančnega odseka.

Posl. dr. Schaffer odgovarja na govor posl. Hribarja in dokazuje, da je volilna reforma bila odklonjena od raznih merodajnih politikov, da razmere pri nas so vse drugačne nego so na Nemškem. Priporoča predlog manjšine finančnega odseka.

Posl. Šuklje omenja, zakaj je odložil mesto poročevalca finančnega odseka in ni prevzel naloge. da poroča o mnenju manjšine finančnega odseka. Pokritje po davkih ni več v nikaki razmeri z redno potrebščino, naklade se torej ne morejo vzdržati na dosedanjem stopnji 28 % na cesarski davek. Težko mu je bilo, ko je prišel do računa, da treba zvišati doklade. Nekateri člani finančnega odseka so bili s početka celo za tako zvani „plavajoti“ dolg, pa so še pravočasno odstopili od te misli. Žal mu je, da ne more pritrjevati optimizmu nekaterih članov večine finančnega odseka. Navaja najnujnejše potrebščine bodočega časa in priporoča torej varčno gospodarstvo. Obžaluje, da na Kranjskem vlada preveč fraza in omenja socijalnega vprašanja, ki kot temen oblak preti državam. Očita stranki „Slov. Naroda“, da se bojni volini manevrov, volici bodo nevoljni, ako se bodo doklade povisile in tista stranka bodo jih imela za se, ki bodo rekla, da je to preprečila. Misli je na to, da se bodo prišlo na dobro gospodarstvo in počasi zvišalo doklade. V političnem oziru omenja, da kranjski Slovenec se da labko vladati, ako se mu poleg eneržije kaže tudi pravčnost in naklonjenost. Govori o splošni volilni pravici in zavrača besede barona Schwiegla o grofu Taaffeju in baronu Winklerju. Braniti nam je spomin moža, ki je imel vedno najboljši namen služiti domovinski stvari, imel je le premalo eneržije, pre malo se je „osokolil“, kakor je reklo posl. Hribar. Ohžaluje nezaupnico grofu Hohenwartu in pravi, da je premalo odkritostnosti mej nami, drugače bi bila v najbolj klerikalnem okraju duhovščina labko zatrlna nezaupnico, katero on ne smatra častno za deželo. Omenja konečno socijalno vprašanje, proti kateremu se je treba združiti in pustiti stare prepiri in govor o koalicijski ideji, katera se bodo okrepljala, ako jo bodo gojili tudi Nemci.

Poročevalce Klun odgovarja na razne opombe posamičnih govornikov, ki so v splošni razpravi se prav obširno posluževali pravice razkriti svoje pritožbe. Gledé koalicije razodene svoje misli in pritožbe. Gledé besedam dra. Tavčarja, ki je reklo, da je to združenje le začasno. — Deželno gospodarstvo mora iskati raznih virov, da pokriva potrebščine. Navaja razne številke iz proračuna in zagovarja predloge večine finančnega odseka.

Posl. Žitnik spregovori za faktičen popravek o dogodbi, ko je okrajni glavar v Radovljici moralno sili kmete, da prodajo svoje planine in pravice do paše. Drugi jednak dogodek se je pripetil pri Tržiču, ko je okrajni glavar Kranjski pretil kmetom z žandarji in „regimentom vojakov“.

Posl. baron Schwiegel poudarja, da osebno visoko člaša grofa Taaffeja kakor tudi grofa Hohenwarta. Faktično omenja, zakaj je deželni predsednik baron Hein zjutraj govoril z njim.

Preide se v specijalno debato in se vzprejmejo nasveti, kakor jih je stavila večina finančnega odseka, namreč:

I. Skupna potrebščina deželnega zaklada za I. 1894. v znesku 1.180.751 gld. in skupna zaklada v znesku 115.909 gld., torej s primanjkljajem 1.064.842 gld., se potrjuje.

II. V pokritje primanjkljaja v znesku 1.064.842 gld. naj se za I. 1894. pobira:

1) 40% priklada na užitvino od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa v znesku 135.016 gld.;

2.) nastopne naklade:

a) od porabljenih likerjev in vseh posljenih opojnih tekočin brez razločka na stopinje alkoholovine od hektolitra po 6 gld.;

b) od vseh porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 18 kr.,

v skupnem znesku 195.000 gld.;

3) 28% priklada na vso predpisano svoto vseh neposrednjih davkov z vsemi državnimi prikladami vred v znesku 430.263 gld. — Vzprejeto.

III. Kar preostaja primanjkljaja, pokrije naj se.

1.) z najemom posojila do najvišjega zneska 250.000 gld., bodisi proti zastavi državnih obligacij glavninskega premoženja dežele kranjske ali po kaki drugi kreditni operaciji;

Dalje v prilogi.

2.) iz blagajničnih preostankov. — Vzprejet.

IV. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklepom pod št. II. in III. 1.) Najvišje potrjenje.

Manjšina odseka predlagala je pod II. 3. 82% priklobo in pod III. 1. kreditno operacijo 150.000 gld., kateri predlog pa je bil odklonjen.

Dalje sta se vzprejeli resoluciji posl. barona Schwegla, ki je nasvetoval za otroško bolnico subvencijo po 300 gld. za tri leta in muzealnemu društvu za l. 1894 podporo 400 gld. in izrekel željo, da se obvestila izdajajo jednak posebej v nemškem in slovenskem jeziku. Dalje je predlagal, naj deželnemu odboru ukrne potrebno, da se uvede, oziroma zboljša sajenje sladkorne pese na Dolenjskem Post. Hribarja resolucija pa se glasi:

Deželnemu odboru se pooblašča, da iz kredita, ki mu je na razpolaganje pri poglavju IX (troški za občila) dovoli za napravo ceste iz Vodic v kamniškem okraju do Spodnjega Brnika v krajuškem okraju prispevek do najvišjega zneska 2000 gld.

Dalje so se vzprejeli nastopne resolucije finančnega odseka:

I. Deželnemu odboru se naroča, da izdela penzijski štatut za deželne uradnike ter ga gotovo predloži deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.

II. Deželnemu odboru se naroča, da uvede redno in resno kontrolo pri občinskih računih ter v to svrbo pred vsem primerno pouči občinske predstojnike.

III. Z ozirom na ugodni uspeh deželne naklade na žgane opojne tekočine odmeri se za l. 1894. poslujočemu osobju posebna nagrada v znesku 5%, od vsega čistega dohodka, kateri po odbitih remanencah presegla znesek 100 000 gld. Deželni odbor se pooblašča, da po svoji previdnosti razdeli to sveto mej one pri pobiranju deželne naklade poslujoče osobe, katere se odkljujejo po posebni spremnosti in točnosti. Iz istega zneska naj se eventualno tudi primerno nagradi akcesist Zvonimir Zor.

IV. Deželnemu odboru se naroča, da se udeleži zakupne dražbe užitninskega davka na Krajuškem kot ponudnik imenom dežele, in sicer pri vseh zakupnih dražbah, katere se bodo vršile do prihodnjega deželnozborskega zasedanja.

V. Deželnemu odboru se naroča, da brez zamude pridne potrebne preiskave in poizvedbe glede vpljavne deželne naklade na pivo ter v prihodnjem zasedanju poroča deželnemu zboru, oziroma stavi potrebne predloge.

Končno nasvetuje finančni odsek, da so s posameznimi točkami proračuna vred rešene dotedne finančnemu odseku izročene prošnje.

Ko se je rešila ta jedina obširna točka dnevnega reda jutranje in večerne seje, zaključil je deželni glavar Detela sejo ob 1/29. uri zvečer.

Prihodnja seja v soboto zjutraj ob 1/11. uri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. februarja.

Državni zbor.

Proračunski odsek poslanske zbornice je sklican na sejo na dan 23. t. m.

Goriške srednje šole.

V predvčerajšnji seji deželnega zbora goriškega razpravljalo se je zopet o neznotnih razmerah na srednjih šolah v Gorici. Posl. dr. Gregorčič podal je primerno interpelacijo, italijanski posl. Venutti pa je predlagal, naj se sestavi posebna komisija, ki bo preiskala razmere na srednjih šolah. Ta poslanec kritikoval je tudi kako ostro učni red, postopanje profesorjev nemške narodnosti in zlasti postopanje dež. šolskega nadzornika Leschanofskega. Dr. Gregorčič je Venuttijev predlog toplo podpiral, vladni zastopnik pa je zagovarjal prizadete funkcionarje. Predlog je bil soglasno vzprejet in isto tako primerna resolucija.

Združenje Dalmacije s Hrvatsko.

V včerajšnji seji deželnega zbora dalmatinskega vršilo se je prvo branje Ljubljivega načrta adrese glede združenja Dalmacije s Hrvatsko. Načrt adrese se je odrazil posebnemu odseku sedmih članov. Potem se je vršilo prvo branje Trigarijevega predloga, naj se sklene adresa, v kateri se protestuje proti združenju in zahteva, naj ostane državnopravno razmerje med Dalmacijo in Cislitvansko nepremjeneno. V hrvatskih krogih se splošno pričakuje, da ne pride do razprave o teh predlogih, ker bo vlada prej zaključila dež. zbor.

Poljaki in Malorusi.

Začetkom tekočega zasedanja dež. zboru goriškega predlagal je maloruski poslanec Romančuk premembro volilnega reda in izdelal za to načrt, ki je točno posnet po Taaffeovem v parlamentu zavrnjenem načrtu. Včeraj se je vršila razprava o njem in je bil načrt odklonjen. Pri tej priliki reklo je grof Badeni, da smejo Malorusi računati na prijateljstvo Poljakov le tedaj, če se na jedni strani drže določeb porazumijenja iz l. 1890 na drugi strani pa se v državnem zboru drže tiste politike, kakor poljska delegacija.

Vnanje države.

Srbški radikalci.

Za poznavanje srbskih razmer je jako karakteristično odprto pismo, v katerem zavrača bivši

radikalni ministrski predsednik general Sava Grujić očitanja, katera je bil izrekel kralj Aleksander v znani svoji napitnici. Grujić pravi, da se je kralj celo odvračati od radikalcev in proti njim nepriznato postopati, ko se je bil v Opatiji sešel z razkrajjem Milanom. Vzlic temu že očitnemu nasprotstvu med kraljem in radikalci dal je kralj dva dneva predno je ministerstvo odstopilo, v uradnem listu dementirati vse govorice o krizi. Milanov prihod v Beligrad naredil je v celi deželi kar najslabši utis in je dokaz, da so se spletke zoper radikalno vlado pripravljale v Parizu. Milanovo posezanje v državne opravke je močno kompromitovalo samostalnost mladega kralja. Napitnica kraljeva pa kaže skoro nedvoumno, da namerava odpraviti sedanjo ustavo. To bi v Srbiji prouzročilo nove boje in nevarne homatije. Dal Bog, da bi kralj to novo krizo častno prebil. — To pismo Grujićevu potrja, da kani kralj res odpraviti ustavo, kakor se že dlje časa govori. Posledice takega koraka ne more nihče prorokovati, da pa bi se s tem prerezal prt mej dinastijo in narodom v kolikor je na strani radikalcev, točej mej dinastijo in ogromno večino naroda, o tem ni dvoma.

Italijanska kriza.

V torek se snide italijanska poslanska zbornica, v sredo pa se pokaže, ali je z imenovanjem Crispija ministrskim predsednikom že toliko let latentna finančna in politična kriza italijanska rešena in ima li ministerstvo večino parlamenta na svoji strani. Vesel imenovanja dosedanjega predsednika budgetnemu odseku Baccellija ministrom in tajnika Adamolija državnim podstajnikom popolniti je včini mesti. Razmerje glasov pri tej volitvi v budgetnem odseku utegne biti kriterij za sodbo, kako močna je vladna stranka in kako opozicija. Tudi predsednika poslanske zbornici je voliti. Dosedanjii predsednik Zanardelli je namreč demisijoniral. Vsada ga sicer zopet kandiduje, a Zanardelli se brani, dasi je včini poslanec mej vsemi kandidati še najbolj všeč. Čuden preljudi bodočemu zasedanju parlamenta so tožbe italijanskih listov, da se finančni minister Sonnino še ni približal poslancem večine in da ne črhone besedice glede finančnega programa. To je obudilo v nekaterih političnih krogih precejšnjo nezaupnost proti vladni. Toliko je gotovo, da bi nastala takoj velika kriza, če bi parlament zavrgel vladne finančne predloge. Crispi samo računa z eventualnostjo, da za finančne predloge ne dobi večine in se zato že pripravlja za nove volitve, od katerih bi bila potem odvisna usoda vsega sedanjega političnega sistema.

Angleški parlament.

Gladstone se je odločil za boj zoper sedanjo gospodarsko zbornico. Minister William Harcourt govoril je te dni na shodu liberalne stranke v Portsmouth. Očital je gospodarski zbornici, da je pokroviteljica korupcije in sovražnica vsakršnih reform, in da imajo njeni člani le jedno, zaničevanje vredno načelo, varovati svoje stanovske predpravice in svoje koristi ter teptati vse, kar je narodu v korist. Vlada, reklo je imenovan minister, se je odločila za borbo proti pairski zbornici in bo za to skrbela, da se počake člonom te zbornice, da je poslanska zbornica v državi prvi faktor. Tako ne govori minister, če ni avtorizovan in če njegov predsednik ni pripravljen za odločilno borbo.

Dopisi.

Iz Celovec, 16. februarja. [Izvireno dop.] (Prostovoljna izjava.) Okrajni glavar baron Mac Nevin in vsi, ki stoje za njim, slutijo, da utegne stvar glede slavnosti pri otvoritvi Hollenburške ceste priti tudi v državnem zboru v razgovor, in ker vedo, da ondu govornikom ni tako labko zamašiti ust, kakor v deželnem zboru koroškem, zato jih je — strab. Da, ti mogočni gospodje se boje, da bi jim tista stvar utegnila škodovati in zategadelj nabirajo že sedaj material za obrambo. In kakov material! Gospodje Mac Nevin, neki Tobeitz, vodja fužin v Bistrici v Rožni dolini, in njiju verni sluha župan Krassnigg so po dolgem in napornem premišljevanju spoznali, da se da še največ efekta dosegi z izjavo prizadetih županov, v kateri izjavili bi se povendarjalo, da župani v Rožni dolini niso nikake marijonete okr. glavarja Mac Nevina in da so iz lastnega nagiba storili vse, kar se je zgodilo za znano otvoritveno slavnost in pri njej. S to izjavo bode naš gospod deželni predsednik stopil pred ministre in dokazal, kaka krivica se mu godi in kako nevhvaležni so ti preklicani Slovenci. Ta izjava slove v natančnem prevodu tako-le: „Vaša ekselencija, visokorodni gospod deželni predsednik! — Neprestano in neutemeljeno zavijanje glede predzgodovine razkriva spominskega kamna na Hollenburški cesti nas je napotilo, doposlati Vam, visokorodni gospod, to-le pisanje. — Res je, da se je naš spoštovanji gospod okrajni glavar Mac Nevin pri prvem pogovoru glede nameravanega počeslenja Vaše ekselence postavljal na nesobičen način komiteju na razpolaganje, ker živi v stolnem mestu in je v zvezi z raznovrstnimi

krogi, ter je tako gotovo imel bolj priliko, storiti pripravljalne korake, nego mi po svojem poklicu često zadržani ljudje na deželi. — To pa še ne dokazuje, da smo bili, kakor se trdi, gospoda okr. glavarja orodje brez svoje volje, nego zagotavljamo Vaše visokorodje, da smo se veselega srca sami ponudili, zahvaliti se Vaši ekselenci za dobrohotnost, katero ste Rožni dolini vedno izkazovali, in da je gospod okr. glavar samo v našem zmislu ravnal. — Nihče ne more tajiti hvaležnosti prebivalstva in njega priznavanja zaslug, katere si je Vaše visokorodje pridobilo za naše siromašne kraje. — Vsako drugo trditev proglašamo za obrekljivo izmišljotino s strani tistih ljudi, kateri se ne plašijo nobenega sredstva, da bi kalili mir v naši ljubljeni koroški deželi. — Ta izjava, katero tu predlagamo, je spisana prostovoljno in brez tujega upliva, ter bodi na jedni strani majhno zadoščenje in jamstvo Vaši ekselenci, na drugi pa naj brani nas in naše moštvo. — V Spodnji Rožni dolini meseca decembra 1893. Z odličnim spoštovanjem: S. Krassnigg, F. Doujak, župan, J. Schölieb, župan, J. Laussegger, župan, Ivan Gabron, F. Pack, Franz Tobeitz, obč. svetovalec v Bistrici v Rožni dolini, J. Feinig, obč. svetovalec v Bistrici, Jakopitsch, Schellander.“ — Da se spozna, kako so se dobili ti podpisi, naj še priobčimo okrožnico, s katero je na prvem mestu podpisani župan Krassnigg svojim tovarišem priporočil dopoljeno izjavo. Okrožnica slove: Slavnim souradom v Bistrici, v Borovljah, v Bilčovski, v Spodnji Veseci, v Spodnjih Borovljah, Podljubeljem, v Slov. Plajbergu, v Selu pri Bajtišah, v Svetni vesi. — Častiti gospodje župani se uljudno prosijo, naj podpišejo priloženo pisanje in naj je dajo čim hitreje cirkulovati. Če ni vsem gospodom uradnim tovarišem znan članek „Südstr. Post“, naj verujejo mojim besedam „da se župani, ki smo bili pri slavnosti, predstavljamo kot orodje okrajnega glavarja brez volje in brez značaja.“ Toliko v pojasnilo! — V Svetni vesi, 18. decembra 1893. S kolegialnim pozdravom. Župan: S. Krassnigg.“ — Tako se je torej skovala ta čudna izjava, s katero je misil gospod dež. predsednik na laž postaviti tistega poslance, ki bo to stvar v državnem zboru sprožil. Z objavljenjem teh spisov smo njih efekt tako pokvarili, da bodo gospodje Mac Nevin e tutti quanti morali misliti na kako drugo obrambeno sredstvo.

Iz Opatije, sredi februarja. [Izv. dop.] (Raznosterost.) Pozdravljam te, lepo slovansko morje, pozdravljam te biser kvarnerski, gospodski Opatija! Kdo se ne oveseli, ko te prvi že od dalječ ugleda, vozeč se na parobrodu od Reke sem. Pred nekaj leti čisto pozabljenja, postala si v teku malo let poznana celemu izobraženemu svetu. Poprij se lišči siromašnih ribičev, oblekli so te po gospodsko tako, da moreš gostoljubno vzprejeti tudi najbolj razkošnega bogatina. Tam, kjer so poprej bosi in goloroki ribiči razpenjali svoje mreže in sušili jadra malih svojih čolničev, drobne bogate oblecene gospe in gospodčine z malimi, v ozke čevljitke oblecenimi nožičami pesek mej vedno zelenimi nasadi. Zares: „Istra nima lepšega kraja, Kot je Opatija — podoba raja“. Toda, čestiti bralec ali ljubeznična čitateljica, ne mislite, da se mi Opatija zato zdi lepa, ker se tu vidijo lepih žen zapeljive oči, nego meni kot kroatistu treba, da i to oménim. Seveda, kdor hoče preizmiti na tej solnčni obali, naj pripravi lep broj zlatih krov, ker tukajšnji hoteli in gostilne vedo prav dobro izkoristiti svoj položaj. Pri tej priliki prišlo mi je nekaj na misel. Ne bi li bilo umestno, da bi recimo Ljubljansko „Slovensko pisateljsko društvo“ v Opatiji ali ne bližini zgradilo malo vilo, v katero bi potem proti večji ali manjši odškodnini zahajali njegovi, posebno pa bolni člani. To je samo misel, ne konkretni predlog, vendar pa je stvar vredna premisleka. Vreme je krasno: za izlete po kopnem in po morju kaj prikladno. Tudi pisatelj teh vrstic je tako srečen, da more vsaj za nekaj časa ostati v krasni okolici Opatijski. Ako budem napravil kak izlet v bližnjo ali daljšo okolico, hočem Vam zopet poročiti, ako ne budem dolgočasil čestitih prijateljev in čitaljev „Slovenskega Naroda“?

Domače stvari.

(Deželni zbor kranjski) vzprejel je danes jednoglasno barona Schwegla predlog, ki ga je podpiral imenom vseh slovenskih poslancev g. Svetec, naj deželni odbor predloži v bodočem zasedanju primerne nasvete, kako naj kranjska dežela praznuje petdesetletnico vladanja Nj. Veličanstva. Pri razpravi o posl. Hribarja pred-

logu glede nedeljskega posvečevanja, pridigoval je na dolgo posl. kanonik Klunia si seveda nekoliko privoščil tudi radikalce, na kar mu je dobro odgovoril posl. Hribar. Potem so se rešile razne cestne zadeve in se je zaključila seja ob 1/3. Sledila je tajna seja, v kateri so se rešile nekatere zasebne stvari. Javna seja nadaljevala se je ob 4 uri in zaključilo zasedanje. Poslanec Šuklje odložil je svoj deželnoborski mandat.

— (Potovanje Nj. Veličanstvo cesarja na jug.) Ker se cesarica vsled zdravniške odredbe vrne še le koncem spomladi na Dunaj, odpotuje početkom bodočega meseca Nj. Vel. cesar za nekaj časa na jug in se bodo uvidel na rivieri s cesarico ter ostal tam neboliko dni.

— (Osobna vest.) Za deželnega knjigovodjo imenoval je dež. zbor oficijala g. F. Prelesnika.

— (Iz Zagreba) nam dohajajo še vedno britke tožbe o Račkega smrti: „Mi smo mnogo, vrlo mnogo izgubili; mi nemamo nikoga, koji bi mogao podpuno nadoknadičiti nam dr. Račkoga“. — Pokojnik ni bil namreč le izvrsten zgodovinar, nego delal je vsestranski za napredek in kulturni razvoj svogega naroda. Bil mu je svetovalec in voditelj tudi v politični borbi proti kršiteljem nagodbe. Na zgodovinskem polju pa je njegova izguba zato nenadomestljiva, ker si na žalost ni mogel vzgojiti nobenega učenca in preiskovalca hrvatske zgodovine.

— (Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča.) Jutri nedeljo, dne 18. t. m. predstavlja se jako Šaljiva veseloigra v 5 dejanjih „Stric bogatin“, ki bodo gotovo privabila mnogo občinstva v gledališče. Bodoči teden se ponavlja tako sijajno uspela Smetanova „Prodana nevesta“ in sicer v sredo dne 21. in v petek dne 23. t. m., na kar opozarjam posebno vnaanje rodoljube, da se pravočasno oglaše za sedeže pri g. Češarku v staricičniki trafiči v Šelenburgovih ulicah. Čene so nekoliko nižje, nego so bile pri premjeri.

— (Sokolski družbinski večer.) Pri današnjem zabavnem večeru, ki je namenjen rodbinam Sokolovih članov, nastopijo društveni telovadci v vajah na bradijji, ki obsejajo: 1. redovne vaje, 2. proste vaje, 3. dvojica, 4. skupine. Iz prijaznosti sodeluje oddelek bratskega društva „Slavec“, društveni tamburaši pa udarjajo več točk, mej njimi „Podoknico“ iz „Teharskih plemičev“ in nov kvintet „Santa Lucia“. Reditelji skrbeli so torej za res izredno zabaven vzored.

— („Slovenskega plan. društva“ odbor) prosi prav uljudno vse dosedanje č. člane in druge prijatelje slovenske turistike, da bi se sedaj, ko se zopet bliža premili čas veselih izletov v prekrasne pokrajine slovenake, blagovoljno spomnili društva in v prospeh domoljubnega, vse slovenske dežele obsegajočega delovanja njegovega žrtvovali neznanati letni prispevek 3 gld. Novi člani plačajo po 1 gld. vzprejemnine. Kdor ne vzmore takoj celega zneska, plača ga lahko v obrokih do 1. maja t. l. Izkaznico o članstvu dobode ud, kadar je že plačal članarino. Denar je pošiljati: „Slovenskemu plan. društvu“ v Ljubljani.

— (Muzikalno-deklamatorično akademijo na korist dijaškemu podpornemu društvu v Novem Mestu) priredil gimnaziji dijaki pod vodstvom pevovodje g. J. Hladnika v sredo dne 21. t. m. v dvorani „Nar. doma“ v Novem Mestu. Vzored je jako raznovrstan, obseza tudi nekatere točke klasične glasbe, na svršetku pa glumo s petjem „Čevljars-baron“. Začetek ob 7. uri zvečer. Preplačila nad zmerno postavljeni vstopnino se hvaležno vzprejemajo.

— (Pogumen kregulj.) Na okno neke hiše v Šmihelu pri Novem Mestu priletel je te dni kregulj in odnesel ptička s kletko vred. Ker je pa kletka bila precej teška, izpustil jo je kmalu iz kremljev. Ptiček pa, ki je bil ranjen od kreguljevih kremljev, je bil takoj mrtev, menda tudi od strahu in valed padca kletke.

— (Nemčurski volkovi v včji obleki) hodijo po nekaterih občinah Celjske okolice in pregovarjajo občane posebno v Gaberji, Sovodaji in na Bregu, da bi se pridružili Celjskemu mestu, ter jim obetajo razne dobre, katere bi uživali, če postanejo Celjski „purgarji“. Nekateri nezavedeni so res podpisali pri mestnem uradu neki zapisnik. Dovolj pa je zavednih mož, ki o teh laskavih oblubah nečeo ničesar slišati in se ne dajo zvoditi na led.

— (Volitve v Slatinski občini) na spodnjem Štajerskem, kjer so zmagali Slovenci in potisnili nemškutarje v manjšino, ne dajo poslednjim miru.

Vložili so prošnjo, da smejo ustanoviti svojo občino, kjer bi zopet lahko gospodarili po svoji volji. Gotovo bodo slovenski rodoljubi vedeli preprečiti načane nekaterih zagrizenih nasprotnikov.

— (Učiteljsko društvo Ormoškega okraja) imelo je, kakor se nam piše, v šolskem postopki v Ormožu pod predsedstvom gosp. Antona Porekarja, dn. 1. t. m. svoj občni zbor. Mej točkami vzporeda bile so posebno zanimive „črtice z lanske deželne razstave v Lomostu“, katere nam je podal g. Franc Vabič. V novi odbor so bili izvoljeni gg.: predsednikom Anton Porekar (Hum), podpredsednikom Franc Vabič (Runeč), tajnikom Avguštin Sabec (Hum), blagajnikom Adolf Rozina (Ormož). Odbornikom gg.: Ivan Košar (Vel. Nedelja) in Martin Šalamun (Sv. Miklavž). Pregledni kom računov za leto 1894 gg.: Franc Lichtenwalner (Središče), Ernest Slanc (Sv. Boštan) in Simon Štrenci (Središče).

— (Cesta iz Luč v Solčavo,) za katere napravo je dovolil deželni zbor Štajerski vsoto 25 000 gld., se bodo začela graditi na spomlad, aka tudi okrajni zastop v Gornjem gradu prispeva z vsoto 5000 gld., katero je obljubil.

— (Obtne nadaljevalne šole) na spodnjem Štajerskem so dobivale nastopne državne in deželne podpore: Celje 1300 gld., Slovenska Bistrica 480 gld., Ptuj 850 gld., Konjice in Žalec po 50 gld. Teh koristnih šol je še premalo na Štajerskem.

— (Štajerskim vinogradnikom) dovolil je deželni zbor v Gradcu na predlog posebnega odseka, katerega poročevalci je bil slovenski poslanec dr. Lipold, vsoto 10.000 gld. za brezobrestna posojila.

— (Zanimiva iznajdba.) Iz Oseka se poroča, da je dobil neki meščan Matej Miloš patent na svojo iznajdbo, ki vsakomur omogoči prekoraciti kakoršnokoli vodo, ne da bi se zmočil. Izumitelj je v svoji obleki že večkrat prekoracil Donavo. Zdaj bodo izdelal več tacih oblek in naredil javno poskušnjo v Oseku. O svoji iznajdbi varuje izumitelj največjo tajnost, le toliko se ve, da taka obleka stane od 30–300 gld., kar se ravna po blagu, iz katerega je izdelana. Izumitelj trdi, da se prekoraci v njegovi obleki še tako deroča voda in da se celo lahko spi na vodi. Na vsak način bodo poskušnje posebno zanimive.

— (Razpisane službe.) Na dvorazredni ljudski šoli v Smledniku je izpraznjeno drugo učiteljsko mesto z dohodki IV. razreda in prostosobo za stanovanje. Prošnje do konca meseca marca pri okr. šolskem svetu v Kranji. — V moški kaznilnici v Ljubljani je izpraznjeno mesto začasnega pionika II. vrste z letno plačo 260 gld. 25% aktivitetno priklado in drugimi normiranimi emolumenti. Prosilci ne smejo biti stari nad 25 let. Prošnje do dne 12. marca pri državnem pravništvu v Ljubljani. — Pri okr. sodišči v Mariboru I. D. b. sta razpisani dve službi uradnih slug, eventuelno pri kakih drugih sodiščih. Prošnje do dne 15. marca pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celji.

Slovenci in Slovenke! ne zábite
družbo sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Staroslovenski misale.) Car Aleksander III. je dal izjaviti svojo zahvalo katališkemu nadškofu Barskemu č. g. Milinoviću za poslani, v Rimu tiskani staroslovenski misale.

* (Deželna razstava v Lvovu) Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. cesarja bodo letošnje poletje splošna deželna razstava v Lvovu, ki bodo imela 34 posamičnih oddelkov. Nekateri oddelki bodo mejnaročni, n. pr. oddelek za stroje, za optične in kirurgiške izdelke in za šolske pripomočke. Razstava bodo trajala od 1. junija do 1. oziroma 15. oktobra t. l.

* (Umrčenje polkovnika Grigorjeva,) ki je bil obsojen zarad vohunstva, se je vršilo v Odesi. Našli so se pri njem neovrgljivi dokazi krvide in vsa obravnava ni trajala dolgo. Sedmi dan potem, ko so obtoženca zaprli, bil je že obezen vsled sodbe vojnega sodišča.

* (Senčna stran razstave v Chicagu) kaže se vedno bolj črna. Nad 175.000 ljudi je brez vsega zasluga. Ljudje boljih stanov morajo opravljati najnižjo vrsto del, samo da zasluzijo borec živež. Število zločinstev se množi vsled tega strahovito in javna varnost ni posebno velika.

* (Velika tatvina.) Iz shrambe dragocenosti velicega kneza Luksemburškega odnesel je držen tat ved juvel v vrednosti 200.000 frankov. Tatu so zasačili in prijeti.

* (Štirinajstleten morilec svojega očeta.) V Levalloisu poleg Pariza ustrelil je 14 leten deček z revolverjem svojega očeta, trgovca Buachon, ki ga je okregal. Potem prebodel se je morilec z nožem v sence in se teško ranil.

* (Grozna eksplozija) se je prijetila v neki tovarni za izdelavanje zamaškov v Gibraltaru. Ubih je bilo 18 oseb, mnogo pa teško ranjenih.

* (Povoženi železniški potovalci.) V Cambrai v Belgiji prijetila se je nenavadna nesreča. Brzovlak povozil je več potovalcev, ki so ravno šli čez tir, da dosegajo do drugega že pravljene vlaka. Šest oseb je ostalo mrtvih, 11 pa je bilo ranjenih.

Knjizevnost.

— „Vesna“, mesečnik slovenskega dijaštva ima v št. 1. tole vsebino: Slovenijanska; — Bogonovi; — Nekaj o lepem; — Črtice o blaznosti; — Pseudoklasizem in rusko slovstvo; — Vestnik; — Listek.

— „Učiteljski tovaris“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“, ima v št. 4. tole vsebino: — ič: Bodijasno; — J. Dimnik: Spisovni pouk; — Fr. Troš: Popis priprav in poskusov pri obravnavi beril iz prirodoslovja; — Književnost; — Listek; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpis učiteljske službe; — Popravek in dodatek.

— „Popotnik“, glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ ima v št. 3. tole vsebino: Slovenska teorija Kernova; — Učni načrt za računstvo v štirirazredni ljudski šoli; — Prirodopisni pouk v jednorazrednicah; — Listi slovenskega učitelja-kolesarja; — Učiteljski listi; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti.

— „Stenografa“, glasilo hrvatskog stenografskog društva u Zagrebu ima v št. 7. in 8. tole vsebino: Uradna razglasila; — „Slovenska stenografija, priredil Anton Bezenšek“; — Hrvatska stenografija; — Slovenska stenografija; — Stenografija u Hrvatskoj; — Načrt naputka za polaganje izpitja iz stenografije; — Mirko Hrvat. — V stenografovani prilogi je mnogo vaj za hrvatske in slovenske stenografe. Priloga je tako fino litografovana.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 17. februarja. Trgovinski minister je prof. Šukljeju, dr. Schlesinger-Gorišnjiju, Jeršinovcu in Savinscheggovi dovolil, začeti tehnična pripravljala dela za zgradbo lokalne železnice iz Novega Mesta ali iz Straže čez Črnomelj ali Metliko do deželne meje.

Dunaj 17. februarja. V sredo vršil se bode pogovori glede delavskega programa za poslansko zbornico, katerega se bodo udeležili ministerski predsednik, predsedniki poslanske zbornice in načelniki klubov.

Praga 17. februarja. V mestnem svetu predlagal je včeraj dr. Černohorsky, naj se takoj napravijo v celi Pragi samočeski javni napis. Predlog je bil jednoglasno vzprejet.

Praga 17. februarja. Deželni maršal zaključil zasedanje dež. zobra z govorom, v katerem je povdral, da je bilo to zasedanje jedno najplodovitejših, in s Slava-klici na cesarja.

Kolonija 17. februarja. „Köln. Ztg.“ javlja iz Belegagrada, da odpotuje ministerski predsednik Simić s tajno misijo v kratkem v Peterburg.

Berolin 17. februarja. Sodišče obsodilo je dr. Gumplovicza, sina Graškega vseučiliščnega profesorja istega imena, zaradi razširjanja anarhističnih idej na poldrugo leto v ječo.

Helsingfors 17. februarja. Utргala se je od obale ledena skril, na kateri je okoli 500 žensk in otrok. Prebivalstvo se trudi, da bi ponesrečencem dopeljalo hrane in je rešilo.

Bratje Sokoli!

Danes 17. t. m.

I. družbinski večer
v vrtnem salonu „Pri Maliči“.
Začetek ob 8. uri zvečer.

Bratje: Bahovec, Barborič, D. Vernik.
Na zdar!

ODBOR.

Vse one čestite p. n. naročnike, kateri so z naročnino na dolgu, opozarjamо uljudno, da nam blagovale isto vposlati, ker drugače jim bo list ustavljem.

Upravnistvo "Slovenskega Naroda".

Začetek ob 1/8. uri zvečer.
Stev. 46. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr.pr.574

V nedeljo, dné 18. februarja 1894.

Stric bogatin.

Veseloigra v petih dejanjih. Nemški spisala E. Henle, preozil Vekoslav Benković. Režiser gospod Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec ob 10. uri zvečer.
Dramatično društvo.

Pri predstavi svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Ustropnina:

Parterni sedeži od I. do III. vrste 70 kr., od IV. do VIII. vrste 60 kr., od IX. do XI. vrste 50 kr. — Balkonski sedeži I. vrste 50 kr., II. vrste 40 kr., III. vrste 40 kr. — Galerijski sedeži 30 kr. — Ustropnina v loži 50 kr. — Parterna stojšča 40 kr. — Dijaške in vojaške ustropnice 20 kr. — Galerijski stojšča 20 kr.

Sedeži, lože in ustropni se dobivajo v starci čitalnični trafiki v Šelenburgovih ulicah in na večer predstave pri blagajnici. V abonement na sedeže se ustopi lahko vsak dan.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava bude v sredo, dné 21. februarja 1894.

"LJUBLJANSKI ZVON"

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četr leta 1 gld. 15 kr.

Za
spomladno sezono
kupujejo se najoceneje
najlepše novosti
v jaquetih za gospe in deklice,
dežnih plaščih s pelerinom
in oblekah za dečke
pri (205—1)

Antonu Schuster-ju
„Pri Tončku“
Ljubljana, Špitalske ulice.

Umrli so v Ljubljani:

14. februarja: Cecilia Mohorč, posetnikova hči, 5 let, Gruberjeva ulica št. 3.
15. februarja: Justina Lercher, knjigotržca vdova, 79 let, Valvasorjev trg št. 2.

Meteorologično poročilo.

Den	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrna v mm.
16. feb.	7. zjutraj	739.8 mm.	-6.8°C	sl. vzh.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	739.7 mm.	3.4°C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	740.4 mm.	-0.6°C	sl. vzh.	obla.	

Srednja temperatura 0.9°, za 1.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 17 februarja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld. 10	kr.
Skupni državni dolg v srebru	97	90	
Austrijska zlata renta	120	20	
Austrijska kronska renta 4%	97	50	
Ogerska zlata renta 4%	117	60	
Ogerska kronska renta 4%	95	—	
Astro-ogerske bančne delnice	1004	—	
Kreditne delnice	361	60	
London vista	125	40	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61	25	
20 mark	12	23	
20 frankov	9	94	
Italijanski bankovci	48	80	
C. kr. cekini	5	92	

Dnē 16. februarja t. l.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	148	gld. —	kr.
Družavne srečke iz 1. 1864 po 100 gld..	197	—	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld..	128	—	
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi .	122	—	
Kreditne srečke po 100 gld..	195	—	
Ljubljanske srečke	24	—	
Rudolfove srečke po 10 gld..	22	30	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld..	157	—	
Tramway-društ. velj. 170 gld. a.v.	273	—	
Papirnatи rubelj	1	84%	

Puch-Puh
Gleasenby & Co
strelj, zdravljico in vodozapočinko
v Karlovih varov
Prospekti zastoni in franko.

PRI KATARU

sapnih organov, kašiji, nahodu, hribovosti in vratnih boleznih zdravniki opozarjajo na

OLAVNO SKLADISTE

MATTONIJEVE

GIESSHÜBLER

najčetnejša (1893)

KIS ELYNE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mle-

(II.) kou pomešana. (51—2)

Ima miloraztopljalni, osvežjujoči in pomirjujoči

učinek, posebno pospešuje razslizenje ter je v

takih slučajih poznana kot jabolko zdravilo.

Učenec

se vzprejme v prodajalnico mešanega blaga pri Ferdinandu Hlebš-u v Kranji. (1893)

Na prodaj je ali se dá v najem v Krakovskem predmestju v Ljubljani stoječa

hiša z vrtom

dobrim vodnjakom in solastninsko pravico do meščanske vojašnice. Hiša je v dobrem stanu. Pogoji so ugodni in se zvedo pri knjigotržcu Antonu Zagorjan-u v Ljubljani, na Kongresnem trgu, Zvezda št. 7. (153—2)

Mlad mož

več slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi se takoj vzprejme v stavbini pisanini stavninskega podjetnika Filipa Supančiča v Ljubljani. (196—2)

Prodajalnica

oddaja se od 1. majnika naprej.

Povpraša naj se v Florijanskih ulicah h. št. 1, v 1. nadstropji. (191—1)

Trygovski pomočnik

išče se za trgovino F. Bendeković v Karlovcu.

Isti mora biti srednje starosti, več poslovanju osobito s konfekcijo, tako da bode mogeli v tej stroki samostalno delati, dalje z modnim, platnenim in drugim v to stroku spadajočim blagom. Mesto se lahko nastopi takoj in sicer prej ko mogoče. (197—3)

Vizitnice

priporoča

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Zadnja cena!

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5.

Zaloga

(19—7)

vsake baže gyantnega blaga

za moške in ženske

kakor tudi vseh vrst

plaht, kovtroy, srajc, jop, nogovic, svilenih in tkaninskih rut

po najnižji ceni.

Zadnja cena!

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izbrano delo

Dra. Retau-a

Sobeohrana.

Češko izdanie po 80 nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki tripi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njevi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierey v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291—50)

C. kr. glavno ravateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajajo ti in odhajalni časi označeni so v srednjoevropskem času. Srednjoevropski čas je krajšemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. urij 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čes Selthal v Ausse, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezerni, Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marjine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. urij 96 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čes Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. urij 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. urij 20 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezerni, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Paris, Linc, Ischl, Budjevice, Plzen, Marjine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljane (juž. kol.).

Ob 5. urij 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijnih varov, Planja, Budjevic, Solnograda, Lincs, Steyr, Ischl, Gmunden, Zella na Jezerni, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzenfeste, Trbiš.

Ob 11. urij 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijnih varov, Planja, Budjevic, Solnograda, Lincs, Steyr, Ischl, Gmunden, Zella na Jezerni, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzenfeste, Trbiš.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. urij 25 min. zjutraj v Kočevje.

Ob 12. " 00 " opoldne " "

Ob 6. " 10 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 8. urij 10 min. zjutraj iz Kočevja.

Ob 1. " 01 " popoldne " "

Pustni krofi

vsako nedeljo in vsak praznik
od 11. ure dopoludne začenši
v sladčičarnici
Rudolfa Kirbisch-a. (165-2)

Proti kašlu in kataru, zlasti pri malih dečkih, proti zasilenju, boleznim v vratu, želodonu in mehurju se najbolje uporablja

Koroški rimski vrelec.

Najfinjejsa namizna voda.

V zalogi pri M. E. Supan-u v Ljubljani in pri Fr. Dolencu v Kranju. (196-51)

Prostovoljna prodaja stiskalnic za seno

mej njimi tudi izborna tlačilnica z vitlom, ki jo gonijo koniske moči, da je dva transportable, novo konstruirana, ki se gonita z roko, in stabilna tlačilnica za seno z lesenim vretenom, sa po jaks nizki ceni na prodaj; garanjuje se za to, da ti stroji najbolje funkcijonirajo.

Josip Levec
trgovec v Ljubljani.

Maksimiljan Patat-ovi nasledniki
F. Merala & Boneš
v Ljubljani, sv. Petra cesta štev. 32, ali pa
sv. Petra nasip štev. 27

priporočata se častitemu p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; tudi vzprejemata vsakvrstna pregrajala, svilnate robe in trakove za pranje in pobaranje. V barvarijo vzprejemata svilnato, bombažno, kakor tudi mešano blago vseh barv; — obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in točno ter po nizki ceni. (128-3)

Ijni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Ši-peku. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posuh, učesni tok in vsako učesno bolezni; dobiva se proti dospošljavitvi gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po posti iz lekarn: glavna zalogu v lekarni "pri sv. Dubu" g. Ede pl. Tomaya, v lekarni gosp. Ant. Köglia in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanettiju v Trstu; Jožefu Cristofoletti ju v Gorici; na Dunaju pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Štefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdyju, Marijahilferstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: e. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaju. (1161-10)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-7) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7. **DUNAJ.**
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastonj.

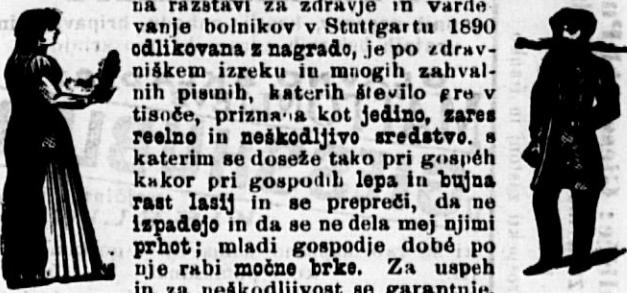
Veliki poletni etablissement.

Restavracija, kavarna, vrt, ribnjak z 10 ladijami in 1 propelerjem, vrtljakom,

vse z električno razsvetljavo, s tramvajem neposredno zvezan z glavnim mestom Zagrebom, se dà v zakup, eventualno se oddá takoj spremnemu poslovodji, ki more položiti kavcijo.

Vpraša naj se direktno pri gospodu M. Mileusnić u v Maksimtru pri Zagrebu. (182-3)

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in varovanje bolnikov in Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pisnih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares resino in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospah kakor pri gospodih lepa in bujna rast lasij in se prepreči, da ne izpadajo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobé po uje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 10 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.

K. Hoppe, Wien, XIV., Höteldorferstrasse 81.

Na Karlovski cesti št. 16 v Ljubljani

proda se hiša

ki je blizu kolodvora in je zelo pripravna za gostilno ali prodajalnico. — Cen je na 7500 gld. — Več pove lastnik **Fran Mostar**. (157-3)

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(694-63)

zobe in zobovja

nastavlja brez vsakih bolezin ter opravlja plombiranje in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolezni z usmrtenjem živega

zobozdravnik **A. Paichel**,

poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

V najem se dá prodaja lnic

(stacuna), katera ima vse potrebitno opravo za špererijsko in manufakturno blago, v nekem mestu na glavnem trgu. Najemnik tud. Ishko dibi dve sobi, kuhtuje in druge prostore. — Pogoji se izvedo pri **Franu Kastelicu** starejšem v Novem Mestu (Rudolfswert).

(201-1)

J. KUNČIČ

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo izdelovalnico soda-vode

v Ljubljani

na sv. Petra cesti h. št. 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji

filiali v Lescah

rabi vodo iz tekočega studenca nad (64-6) cesto proti Bledu.

••• Zunanja naročila izvršujejo se točno. •••

JANEZ OGRIS

• puškar •

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakvrstne nove puške in revolverje ter vse lovskie priprave, patronje ter druge streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-skusene na ces. kr. izkuševali ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (438-43)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Tinct capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripravený v Richtrové lékárně v Praze,

všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při koupení třeba se mít dobré na pozoru a přijmouti jen láhev s ochranou známkou „kotvou“ jakožto pravé. Ústřední zásylatelství:

Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Pristno Brnsko sukneno blago

za spomladno in poletno sezono 1894.

Jeden kupon 3.10 metra dolg, za popolno gospodsko obleko (suknjo, blage in televník) stane	gld. 4.80 iz dobre	pristne ovčje
	gld. 6.— iz boljše	
	gld. 7.75 iz fine	
	gld. 9.— iz fluejše	
	gld. 10.50 iz najfluejše	volne.

Kupon za črno salonsko obleko gld. 10.—, kakor tudi blago za vrhne suknje, loden za turiste, črni peruvienne in dosking, za državne uradnike, najfinje grede, tkanine itd. razpošilja po tovarniških cenah kot realna in solidna najbolje znana tovarniška zalogu suknene blaga

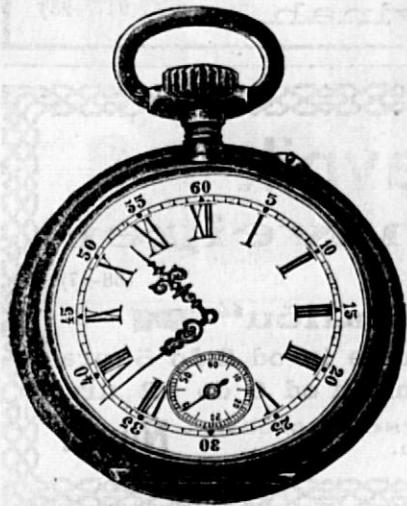
Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastonj in frankovano. — Garantuje se za to, da odgovarja pošiljka popolnoma vzorcem.

Na uvaženje! P. n. občinstvo se zlasti opozarja na to, da je blago, če se na roča direktno, znatno ceneje, nego če se isto naroča po agentih. Tvrđka Siegel-Imhof v Brnu razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah, ne da bi zaračunala stebarskega „krojaškega popusta“, ki toli oškoduje zasebnih naročiteljev. (181-1)

Učenca

s primerno izobrazbo vzprejme v prodajalnico gospod Avgust Auer, trgovec na Starem trgu št. 30 v Ljubljani. (192-2)

Prej J. Gebe. Fran Čuden Prej J. Gebe.

→ urar ←
v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)
priporoča sl. občinstvu ter posebno pred. duhovščini svojo bogato zalogu

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstakov, uhanov (120-4)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poroštvo.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Ostanki suknja

najmodernejše blago za pomlad in jesen 1894
za celo obleko samo za gld. 3.—
za črno salonsko obleko " 7.—
za vrhno suknjo . . . . . 4.—
za obleko, ki se da prati " 2.75
za hlače iz gredašane tkanine . . . . . 3.—
za piquet-telovnik 40
tudi najfinje vrste suknja močnejše kakovosti, poletnega lodna, trikota in rogozovega platna nedosežno ceneno.

Podpisana tvrdka prodaja

vse za 95 kr.

Naroča naj se hitro, kajti zalogu ni preveč znatna.

- 1 ogrinjača za gospe, velika, v vseh najlepših senčnih bojah, neobhodno potrebna stvar, samo 95 kr.
- 12 komadov batistastih žepnih robcev z okrajkom, ki ne pušča barve v milnici in lužnici, vsi obrobljeni, samo 95 kr.
- 1 srajca za gospe, s prekrasnimi vezenimi vkladki, jako lepa, z nagnado odlikovana, samo 95 kr.
- 1 izborna gospodska srajca, bela ali pa tudi barvana, samo 95 kr.
- 1 spodnje hlače za gospode ali gospe, iz barhanta, platna in na statvah narejene, debele in toplo, samo 95 kr.
- 1 sortiment igrač za otroke, 8 jako lepih komadov, za dečke ali deklice, vkupe samo 95 kr.
- 1 barvan damastni namizni prt, v krasnih desinah in živih bojah, tudi bel, samo 95 kr.
- 6 komadov damastnih prtičev (servijet) isti vzorec, samo 95 kr.
- 3 pare zimskih nogovic za gospe, vsak par druge boje, do preko kolen segajoče, samo 95 kr.
- 4 pare zimskih obujkov za gospode, vsak par druge boje, debeli in topli, samo 95 kr.
- 1 francoska stenska ura iz brona, z dolgo žolto verigo, izborna in dobro idoča, samo 95 kr.
- 1 vrč za vodo, visok, iz najfinješega porcelana iz Karlova varov, ki ne bi smel manjkati v nobenem gospodarstvu, samo 95 kr.
- 1 vedrica iz porcelana s pokrovom in ročajem, samo 95 kr.

Kar ne bi komu ugajalo, se drage volje nazaj vzame in zamenja. Razpošiljanje se vrši pod najstrožjo kontollo samo proti povzetju, ali pa če se popreje denar vpošije.

Komisjski bureau Apfel,

Dunaj I. Fleischmarkt 14/Sn.

(163-2)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplati, petah in drugim trdim praskam kote.

Na obliž dobiva 88 le v jednej velikosti po 60 kr. Zahvaljujte Izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko priznalnih pisem je na ogled v glavnih razposiljalnicih: L. Schwenk-a lekarna (40-7) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponarede.

Gotov postranski zasluzek

zagotavljamo vsakomur, ki se hoče pečati s pridajanjem neke robe, ki se prav lahko specava. Ponudbe pod „Fisch“ na anončeno ekspedicio J. Danneberg, Dunaj, Wollzeile 19. (136-3)

Zgovorni gospodje

ki mnogo občujejo z obrtniškimi in delavskimi krogi, si lahko zagotovite prav značen postranski zasluzek.

Ponudbe pod „J. K.“, Gradec, Sporgasse 32, I. nadstropje. (207-1)

Št. 1243.

Razglas.

Služba potovalnega učitelja za vinarstvo na Kranjskem

razpiše se z letno plačo 800 gld. in z letnim pavšalom za potne stroške v znesku 400 gld.

Učitelj mora stanovati v Ljubljani in je podrejen deželnemu odboru. Njegove dolžnosti določuja službena pogodba in službeno navodilo.

Prosilci, ki morajo izkazati, da so z dobrim uspehom dovršili vinarsko šolo v Klosterneuburgu in da so v govoru in pisavi veči slovenskega in nemškega jezika, naj svoje prošnje z dokazili o starosti, o študijah in o dosedanjem službovanji vlože pri deželnem odboru

do 28. februarja t. l.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 3. februarja 1894.

PREVZETJE OBRTI

Udano podpisani usoja si uljudno naznaniti, da je v svojo last prevzel že mnogo let obstoječi

frizerški in briški salon

Marka Brojana (poprej Meneghelli).

Pod trančo št. 1

ter prosi veleč. p. n. naročnike in gospode blagovljne podpore z zagotovilom, da mu bode najprva skrb s snažno in fino postrežbo pridobiti in vzdržati si blagohotno naklonjenost svojih čast. p. n. naročnikov.

Z udanostnim spoštovanjem

Franc Zupan

frizer in brišec.

Izdeluje tudi vlasulje in lasničarske dela vsake vrste.

PREVZETJE OBRTI

Št. 814.

V, 1/1893.

Izvršilna dražba mešanega blaga.

Na prošnjo odbora upnikov dovoljuje se izvršilna dražba v konkurenčno maso trgovca Franceeta Krena v Kočevji spadajočega mešanega blaga, šolskih knjig, štacunskega orodja in drugih premakljivostij,

vse kakor je popisano v inventaru z dne 12., 13. in 14. oktobra leta 1893 od točke 1 do vzajemno 1479, dalje 1492 1501 do vzajemno 1515 in cenojeno na 7430 gld. 18½ kr. in se določuje za to dan na

22. februarja 1894. leta

od 9. ure dopoludne počenši v prodajalnici kridatarja na glavnem trgu v Kočevji.

Prodalo se bode vse premoženje le skupno, a ne pod cenitveno vrednostjo.

Dražbeni pogoji, vsled katerih je posebno vsak ponudnik dolžan, pred ponudbo 10% varščine v roke dražbenega komisarja položiti, tekom 14 dnij pa vse skupilo vplačati, leže pri sodišči na vpogled.

C. kr. okrajno sodišče v Kočevji

dne 1. februarja 1894.

Konkurzni komisar okrajni sodnik

Hauffen.

Marijacelejske kapljice za želodec

prijetene v lekarni „k angelju varuhu“

C. BRADY v Kromeži (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživilja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in podpisom.

— Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr. —

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijacelejske kapljice za želodec

dobjivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Swoboda; v Postojni: lekarna Fr. Baccareci; v Škofji Loki: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovem: lekarna Dom. Rizzoli; v Peuerbachu: lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan Blažek.

(1168-13)

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen

se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-23)

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filiala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)
priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnjo, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogu

nagrobnih spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih
obrisih po tako nizki ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakev in vsakako
popravljanje. (0-7)

Obriše, načrte in vzorce posilja brezplačno na vpogled.

„Kupuj pri kovaču, a ne pri kovačku!“ veli star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablissementu, kajti le tako velika pro-
dajalnica, kakeršna je moja, ima vsled tega, da kupuje tako tanogo blaga, ki ga
plačuje sproti v gotovini, in vsled drugih ugodnih okoliščin minimalne stroške, ki
so potem v prid tudi kupcem.

Dražestni vzorec zasebnim naročiteljem zastonj in poštne prostost.
Kujige z vzorcem, kakeršnih doslej še ni bilo, za krojače nefrankovano.

Sukneno blago za obleke.

Peruvien in dosking za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano
za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterance, požarnie brambe,
telovadce, lvréje, za biljarde, igralne mize, prevleke za vozove,
loden, tudi nepremožljiv za lovskie suknje, blago, ki se dà prati,
potni plaidi od 4-14 g.d. i. t. d.

Poštano, ceni primerno, trajno, čisto volneno sukneno blago
in ne malovredne cunje, ki komaj toliko stanejo, kolikor iznša zaslužek
krojačev, priporoča

Iv. Stikarofsky, Brno (avstrijski
Manchester).

Največja tovarniška zalogu suknenega blaga v vrednosti 1/2 milij. gld.

Pošilja se le proti povzetju!

Dopisovanje v nemškem, ogerskem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem
in angleškem jeziku. (199-1)

Zobozdravnik

Avgust Schweiger

ordinuje

(38-7)

v hotelu „Pri Maliču“
vsak dan od 9. do 12 ure dopoludne in od 2 do 5 ure
popoludne, ob nedeljah in praznikih od 9 do 12 ure
Novo! Živec se umori brez vseh bolečin Novo!
s cocainom.

P. n.

Podpisana usojam si p. n. častitim gostom in slav. občinstvu uljedno
nazzanjeti, da sem se preselila dne 7. februarja t. l. iz Krojaških ulic
na Breg št. 1 in prevzela

gostilno „Pri Karolu“

(preje „Pri Jakcu“).

Zahvaljujoč se za dosedanj, naklonjenost, zagotavljam p. n. čast. goste,
da budem tudi nadalje stregla s pristno piščico in ukusnimi jedili.
Za mnogobrojni obisk se priporočam
z velespoštovanjem

Ana Pogačnik
na Bregu št. 1.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se slavnemu p. n. občinstvu za dosedaj izkazano mi zaupanje,
priporočam se tudi nadalje velečastiti duhovščini, stavbinskim mojstrom
in drugim za naročila

pleskarskih in likarskih del

katera budem vselej solidno in po najnižji ceni izvrševal.

Z odličnim spoštovanjem (164-8)

Frančišek Bončar

pleskarski in likarski mojster na Rimski cesti št. 9.

Mala oznanila.

Pod Trnico št. 2.
Veliko
zalogu
priporoča
J. Soklič.
Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)
Ljubljana, Marijin trg 1
priporoča veliko zalogu oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in
podplek, bombaža in ovčje volne, preje
za vezenje, pletenje, šivanje in kavljitanje,
tkanega in nogovičarskega blaga,
predpasnikov, životkov in rokovic, poz-
amentarskega in drobnega blaga, tra-
kov, čipk in petljani, čipkastih zaves in
preprog, umeteljnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zalogu obuval (33)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izboru.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo
in zaznamenujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanovljeno leta 1847.
J. J. NAGLAS
tovarna pohištva
v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec).
Zaloga jednostavnega in najfinnejšega le-
senega in oblažnjene pohištva, zrcal,
strugarskega in pozlatarskega blaga, po-
hištene robe, zavés, odcij, preprog, za-
stiral na valjčih, polkuon (žaluzij). Otro-
ški vozički, žezele in vrtna oprava, ne-
pregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.
Priznano izvrstne jedi in pičače
in skupno obedovanje.
(22) F. Ferlinc, restavratér.

Josip Reich (23)
Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
priporoča čast. občinstvu dobro urejeno
kemično spiralnico
v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske oblike lepo odčidijo.
Pregrinjalna vspremimo se za pranje in
čren v pobaranje. V barvariji vspre-
jema se svilnato, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovejših modah.

HENRIK KENDA
v Ljubljani.
Najbogatejša
zaloga za šivilje. (6)

Brata Eberl
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Slikarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.
Tovarna za oljnate barve, žlak
in pokost. (20)
Glavni zastop Bartholi-jevega ori-
ginalnega karbolineja. Maščoba
za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih
pečij in glinastih snovij
kakor tudi
šteditnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.
Tovarna za stroje, železo in kovino-
livnica.
Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev
za lesoreznice in
zage. (21)
Prevzame cele naprave in
oskrbuje parostroje in
kotle po najboljši postavki,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

J. Hafner-jeva pivarna
Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloge Vrhniškega piva.
Priznano izvrstna restavracija z veliko
dvorano za koncerte itd. in lepim
vtrom. (36)
Kegljišče je na razpolago.
Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Čast mi je naznajati, da sem pre-
vzela po surti mojega moža Frana Toni
kovaska obrt
katero budem nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vse v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
Dobro delo in točna postrežba.
• Z velespoštovanjem (37)
Ivana Toni
v Kravji dolini št. 2.